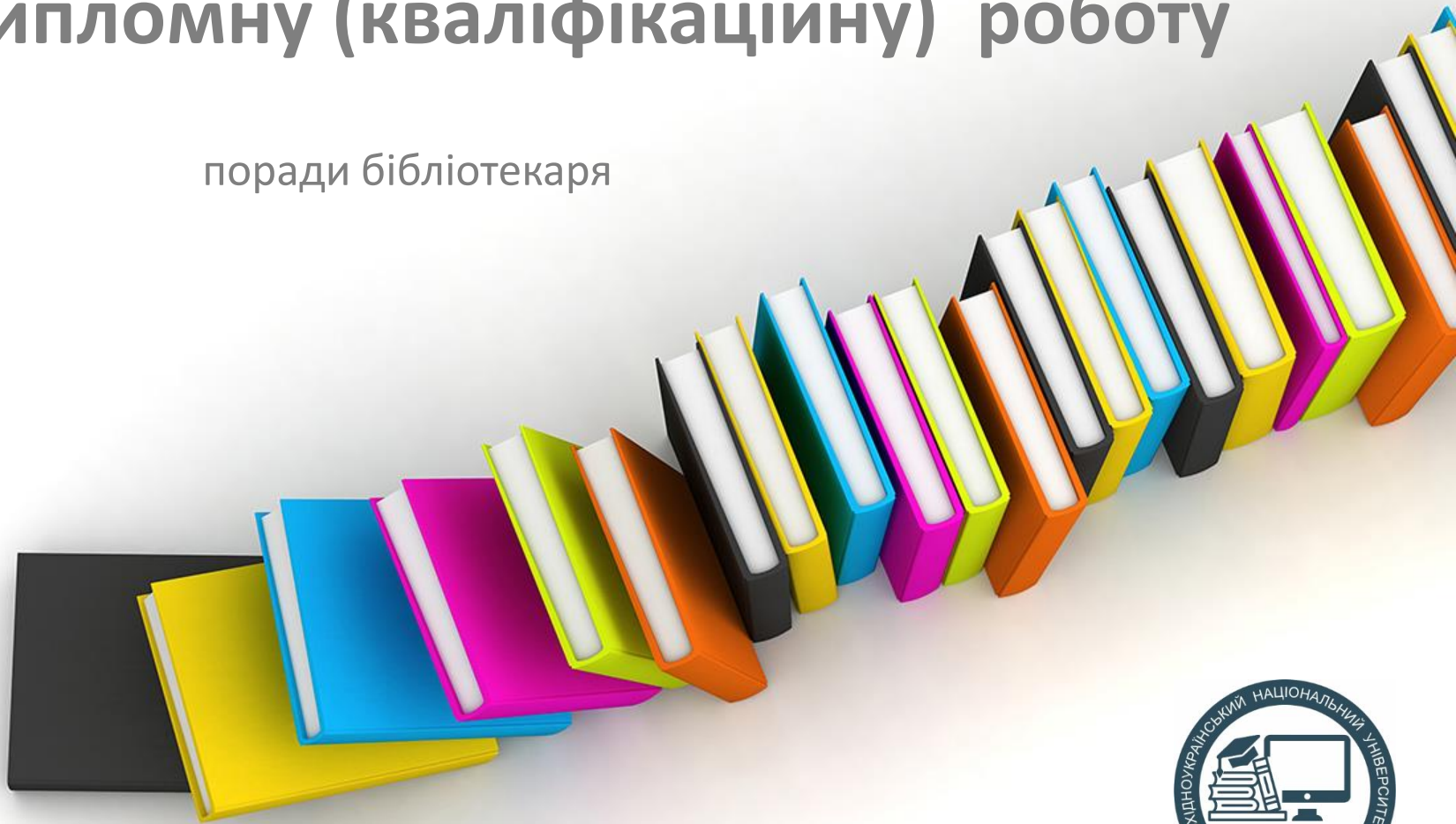

Як написати дипломну (кваліфікаційну) роботу

поради бібліотекаря

Випускна кваліфікаційна (дипломна) робота :

- є складовою державної атестації, яка дозволяє виявити рівень теоретичної та практичної підготовки студентів, їх здатність до самостійної роботи з обраної спеціальності;
- є формою навчально-дослідницької діяльності студентів і має на меті формування навичок проведення пошукових і прикладних досліджень;
- є обов'язковою формою навчальної та наукової роботи студентів четвертого курсу першого (бакалаврської) рівня і студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- сприяє більш свідомому оволодінню знаннями, вміннями і навичками, розвиває інтерес до наукових досліджень, формує навички самостійної творчої роботи і спрямовує на розв'язання теоретичних, науково-прикладних і практичних завдань майбутньої професійної діяльності в різних виробничих сферах.

З чого ж почати?

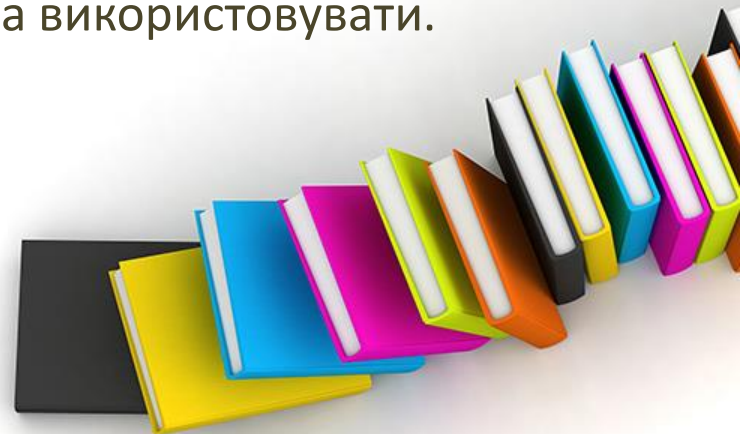
Етапи підготовки роботи:

- вибір теми дослідження;
- визначення мети і завдання;
- визначення об'єкта і предмета дослідження;
- пошук та аналіз науково-методичної літератури;
- вибір методів дослідження;
- проведення психологічного дослідження;
- математично-статистична обробка результатів дослідження;
- формулювання висновків і практичних рекомендацій;
- оформлення роботи;
- публічний захист роботи.

Пристаючи до роботи над темою, насамперед треба з'ясувати, у якому ступені вона розроблена, у яких публікаціях відображена. Для цього потрібно визначити:

1. Які публікації потрібні: огляди, монографії, статті, патенти, неопубліковані матеріали, і т.д.
2. Також на іноземних, на яких саме.
3. Хронологічні рамки публікацій. За які роки необхідно переглянути літературу.
4. Каталоги, картотеки (їхні розділи) і бібліографічні джерела для перегляду.
5. Які джерела професійної інформації можна використовувати.

Пошук і аналіз науково-методичної літератури

- Даний розділ роботи передбачає інформаційно-бібліографічний пошук, фіксацію та обробку одержаної інформації.
- Інформаційно-бібліографічний пошук може здійснюватись шляхом перегляду :
 - спеціальних бібліографічних видань,
 - первинних наукових документів (статей, монографій, навчальних посібників, підручників),
 - інтернет-ресурсів.

Пошук і аналіз науково-методичної літератури

- Пошук інформації в бібліотеці.
- Пошук інформації в Інтернеті і робота з файлами.
- Сканування книг і журналів.
- Копіювання електронних документів.

Пошук інформації в бібліотеці

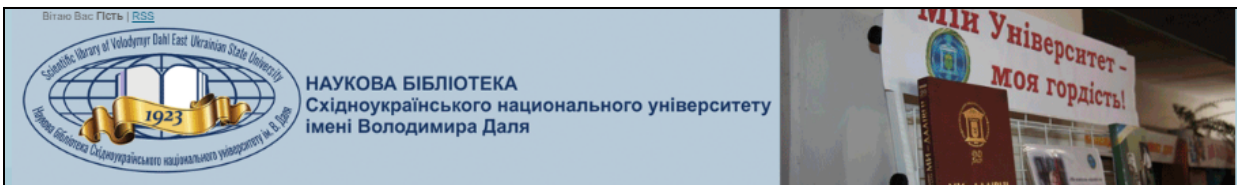
Бібліотека університету пропонує:

- використання ДБА бібліотеки (каталоги, картотеки, БД);
- документні ресурси (друкований фонд);
- електронні ресурси (сайт, інституційний репозитарій (електронний архів наукових публікацій), повнотекстові документи);
- бібліографічні ресурси бібліотеки (показчики, списки виконаних довідок, рекомендаційні тематичні списки тощо);
- бібліотечні сервіси (МБА, ЕДД, оцифровування документів, визначення індексів УДК, редагування списків літератури тощо).

Бібліотечний сайт

<http://library.snu.edu.ua>

Психологія

- Дуткевич Т.В., Максимчук Н.П. Психологія вищої школи (курс лекцій): навч. посібник / Т.В. Дуткевич, Н.П. Максимчук. — Кам'янець-Подільський, 2010. — 144 с. — Режим доступу : <https://app.box.com/s/bq068hzrz6sijnbrvail6bsgwsnsyr7r>
- Загальна психологія : навч. посібник / М. Й. Варій - 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2009. - 968 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/6bq83sil399ubnyyb3bfa09e0tc4ma33>
- Загальна психологія : навч. посіб. / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 296 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/3w245v46q1bi6resppngu29fgkpxq4d>
- Загальна психологія / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук - Київ : <https://app.box.com/s/yec77q08qx4skycuw71cbfvhlmdcxkvwz>
- Консультаційна психологія: підручник / І. С. Булах, І. М. Бушай, В. У. Кузьменко та соці. комунікацій. - Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с. - укр. - Режим доступу : <http://www.nilans.com.ua/ua/kuzyshchik>
- Максименко С. Д., Соловйенко В. О. Загальна психологія : навч. посібник / С. Д. Максименко, В. О. Соловйенко. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 384 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/1i3pz577axg1z91uyfx0uzsf7u72fbn4>
- Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогії : навч. посібник / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 288 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/y69iu9iaf9ujv8zx7kghk9d2d3fmiicn>
- Мельник Л.П. Психологія управління : курс лекцій / Л.П. Мельник; 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 320 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/3s5f2ong9st0ngj7hgamp7rxkh9zhoim>
- Москаленко В.В. Соціальна психологія : підручник / В.В. Москаленко; 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 320 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/z6mro03btpcpqf6n4kk2q99m9e0n58>
- Палій А.А. Диференціальна психологія / А.А. Палій; 2-е вид., виправ., доп. - Київ : Центр учбової літератури, 2012. - 304 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/ni18qwi1ps4h7l4ktdis23gvc7iaevgdd>
- Психологія: навчальний посібник / Т.В. Іванова, О.А. Криповишина, П.І. Сахно та ін.; за заг. ред. Т.В. Іванової. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 384 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/z6mro03btpcpqf6n4kk2q99m9e0n58>
- Психологія : Навчальний посібник / Винославська О.В., Бреусенко-Кузнєцов О.А., Зликов В.В. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 384 с. - Режим доступу : <http://library.snu.edu.ua/books-book-147.html>

Методологія наукових досліджень

- Колесніков О. В. Основи наукових досліджень - 2-ге вид., випр., та доп. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 144 с.
- Матвієнкіс С. М. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 8.040301 «Політологія». - Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. - 84 с. - Режим доступу : http://personal.ru.if.ua/depart/svitlana.matvienkiv/resource/file/NMO_metodychka.pdf
- Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. С. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 382 с. - Режим доступу : http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osh_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
- Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. - Л.: Фокус-Поліграф, 2002. - 128 с.
- Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навч. посібник з алгоритмічними прикладами. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 392 с.
- Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. С. Ростовський, Н. В. Діб'яєвська; — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 96 с. - Режим доступу : http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/OsnovyNaukovDoslidRostovskiy2009.pdf
- Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушаренко. — 6-те вид., переробл. і доповн. — К.: Знання, 2008. — 310 с. - Режим доступу : <https://app.box.com/s/aenwdukk6o5qfmluq74y9rbaofsfzi>
- Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Виддавничий Дім «Слово», 2003. - 240 с.
- Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : навч. посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Виддавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.
- Чилленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чилленко, Л.П. Жук. — Д.: РВВ ДНУ, 2014. — 48 с. - Режим доступу : http://library.dnu.dp.ua/Metodichki/metodologiyi_organizacii.pdf
- Юринець В. С. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. С. Юринець. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. — 178 с. - Режим доступу : http://ism-lnu.codia.com.ua/wp-content/uploads/2014/01/metod_nauk_dosl.pdf
- Сивоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сивоєва, Т.Є.Кристопчук. — Рівне: Волинські обереги, 2013. — 360 с. - Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnikh_doslidzhen.pdf
- Радионова І.Ф. Методологія наукових досліджень: прикладний аспект [Текст] : навч. посіб. / І.Ф. Радионова; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». — К.: КНЕУ, 2010. — 106 с. - Режим доступу : <http://www.studfiles.ru/preview/2399374/>
- Основи наукових досліджень : конспект лекцій / упоряд. І.М. Пістунів. - 2008. - http://www.library.dgtu.donetsk.ua/bibl_fah/osnnaukdoslidnegr.pdf

Бібліотечний сайт

<http://library.snu.edu.ua>

На допомогу освітньому процесу / Допоміжні матеріали

[Як написати і оформити реферат \(рекомендації для студентів усіх спеціальностей\)](#)

[Готуємось доповідати](#)

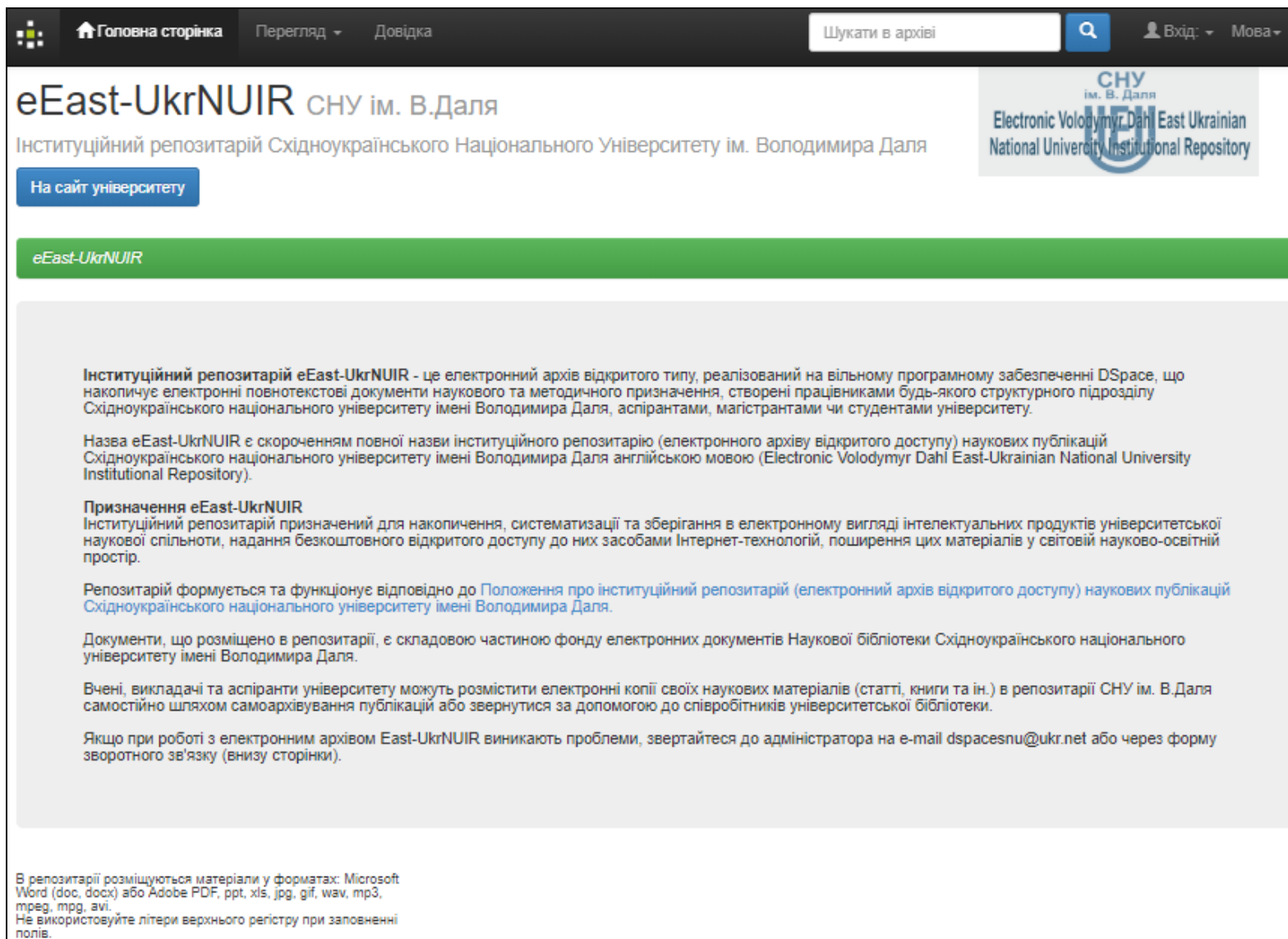
[Оформлення списку використаних джерел в науковій роботі \(добірка державних стандартів\)](#)

[Приклади оформлення бібліографічного опису джерел згідно з ДСТУ 7.1:2006](#)

[Правила та приклади оформлення бібліографічних посилань згідно з ДСТУ 8302:2015](#)

Інституційний репозитарій (електронний архів наукових публікацій) СНУ ім. В. Даля

The screenshot shows the homepage of the eEast-UkrNUIR institutional repository. At the top, there is a navigation bar with a home icon, links to 'Головна сторінка', 'Перегляд', and 'Довідка', a search bar with the text 'Шукати в архіві', and user options for 'Вхід' and 'Мова'. Below the navigation bar, the main header features the text 'eEast-UkrNUIR СНУ ім. В.Даля' and 'Інституційний репозитарій Східноукраїнського Національного Університету ім. Володимира Даля'. To the right of the header is the logo for 'СНУ ім. В. Даля Electronic Volodymyr Dahl East Ukrainian National University Institutional Repository'. A blue button labeled 'На сайт університету' is positioned below the header. A green horizontal bar contains the text 'eEast-UkrNUIR'. The main content area is a light gray box with the following text:

Інституційний репозитарій eEast-UkrNUIR - це електронний архів відкритого типу, реалізований на вільному програмному забезпеченні DSpace, що накопичує електронні повнотекстові документи наукового та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, аспірантами, магістрантами чи студентами університету.

Назва eEast-UkrNUIR є скороченням повної назви інституційного репозитарію (електронного архіву відкритого доступу) наукових публікацій Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля англійською мовою (Electronic Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University Institutional Repository).

Призначення eEast-UkrNUIR
Інституційний репозитарій призначений для накопичення, систематизації та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської наукової спільноти, надання безкоштовного відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у світовій науково-освітній простір.

Репозитарій формується та функціонує відповідно до Положення про інституційний репозитарій (електронний архів відкритого доступу) наукових публікацій Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Документи, що розміщено в репозитарії, є складовою частиною фонду електронних документів Наукової бібліотеки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Вчені, викладачі та аспіранти університету можуть розмістити електронні копії своїх наукових матеріалів (статті, книги та ін.) в репозитарії СНУ ім. В.Даля самостійно шляхом самоархівування публікацій або звернутися за допомогою до співробітників університетської бібліотеки.

Якщо при роботі з електронним архівом East-UkrNUIR виникають проблеми, звертайтеся до адміністратора на e-mail dspacesnu@ukr.net або через форму зворотного зв'язку (внизу сторінки).

В репозитарії розміщуються матеріали у форматах: Microsoft Word (doc, docx) або Adobe PDF, ppt, xls, jpg, gif, wav, mp3, mpeg, mpg, avi.
Не використовуйте літери верхнього регістру при заповненні полів.

Пошук інформації в Інтернеті та робота з файлами

Головні переваги Інтернету перед іншими джерелами:

- не потрібно нікуди йти, можна працювати в Інтернеті цілодобово, що заощаджує час;
- у більшості випадків не потрібно нічого сканувати (крім захищених pdf-файлів);
- простота і швидкість пошуку;
- на деяких спеціалізованих сайтах є те, чого немає в бібліотеці;
- Інтернет дозволяє шукати дуже конкретну інформацію, наприклад, формулу, визначення і т.п.;
- в Інтернеті є каталоги чи добірки тематичних ресурсів.

Інтернет-ресурсів з психології

- Інтернет-ресурси з психології та педагогіки
<https://studfile.net/preview/3907234/page:38/>
- Освітні ресурси Інтернету/Практична психологія
<https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/prakticna-psihologia>
- Сайт Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП): www.uaoppp.com.ua
- Школа ефективної психології «Начинаючий психолог-консультант: Курс Єгора Тополова - <http://topschoolps.com.ua>
- Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури <http://psylib.org.ua/index.html>

Фіксація та обробка бібліографічної інформації

КАРТОТЕКА

Картотека ведеться за предметним принципом. Разом із предметною картотекою доцільно паралельно вести картотеку за алфавітом. Це дозволяє знайти літературне джерело за прізвищем автора. На картках разом з точним описом літературного джерела робиться анотація його змісту.

РОБОЧИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ

Робочий список доцільно вести за видами джерел:

- 1) монографії;
- 2) підручники;
- 3) статті;
- 4) автореферати дисертацій та дисертації.

Структура дипломної (кваліфікаційної) роботи

Незалежно від обраної теми структура дипломної (кваліфікаційної) роботи ідентична і має бути такою:

- - Титульний аркуш;
- - Завдання на виконання дипломної роботи;
- - Зміст;
- - Перелік умовних позначень (при необхідності);
- - Вступ;
- - Основна частина з декількома підрозділами;
- - Загальні висновки;
- - Список використаних джерел;
- - Додатки (при необхідності).

Цитування та посилання на використані джерела

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;
- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;
- ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання.

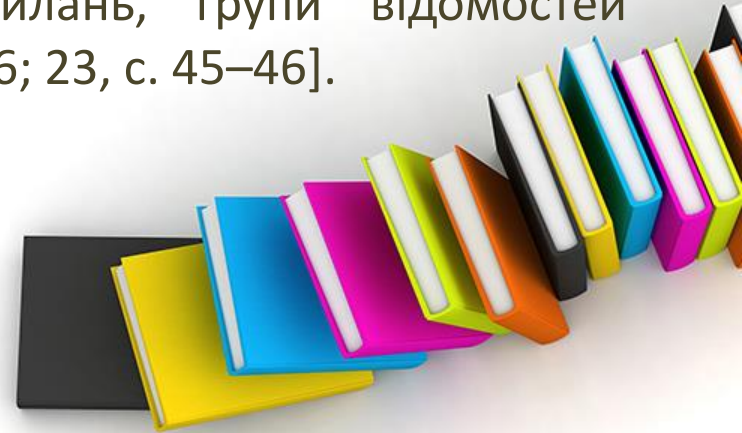

Правила оформлення бібліографічного посилання на використані джерела ДСТУ 8302:2015

Посилання, яке містить порядковий номер видання, на яке посилаються, наводять у квадратних дужках, вказуючи порядковий номер джерела зі списку та сторінки, на яких міститься об'єкт посилання, відомості розділяють комою: [12, с. 94].

Якщо посилання наводять на багатотомний документ в цілому, зазначають номер тома (випуску, частини): [3, т. 2, с. 170].

При наявності декількох затекстових посилань, групи відомостей розділяють знаком «крапка з комою»: [10, с. 56; 23, с. 45–46].

Правила оформлення бібліографічного посилання

Наприклад:

Цитата в тексті: **“...в якості основних характеристик психологічного супроводу виступають його процесуальність, пролонгованість, недирективність, заглибленість в реальне повсякденне життя людини або сім'ї, особливі відносини між учасниками цього процесу....”** [7, с. 250], де 17 – номер у списку використаних джерел, 250 – сторінка.

Відповідне подання у списку використаних джерел:

7. Психологічний супровід та системна соціальна підтримка осіб з кризовими станами в умовах сучасного соціуму / Н. В. Міщенко, О. В. Ковальова, О. Г. Іванов // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2018. - № 1(45). - С. 245-252.

Якщо необхідно посилання на декілька публікацій у цілому, то їх необхідно оформляти в посиланні, використовуючи знак “;”.

Наприклад: цитата в тексті **“ ...проблема лідерства аналізується в працях К. Левіна, М. Мескона, Б. Паригіна”** [12; 14; 25].

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено – наприклад: [в табл. 1.2].

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: [див. табл. 1.3].

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: [див. рис. 1.2].

Як скласти список літератури (список використаних джерел)

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Зокрема потрібну інформацію можна одержати із таких міждержавних і державних стандартів:

- **ДСТУ ГОСТ 7.1:2006** «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)»;
- **ДСТУ 3582–97** «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила»;
- **ГОСТ 7.12–93** «СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила»;
- **ГОСТ 7.11–78** «СИБИД. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании».

Як скласти список літератури (список використаних джерел)

Список використаних джерел може містити :

- Закони України;
- інструкції та нормативні акти міністерств і відомств України;
- наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана українською мовою;
- офіційні сторінки в мережі Інтернет;
- наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана іноземними мовами;

Джерела можна розміщувати в списку одним із таких способів:

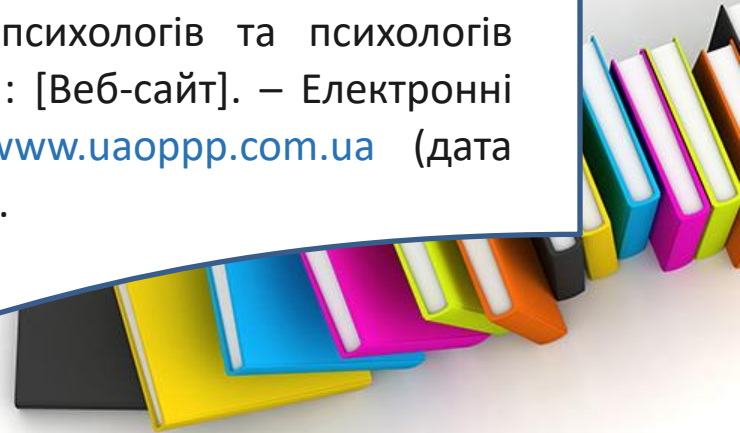
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у порядку появи посилань у тексті.

Список використаних джерел (приклад)

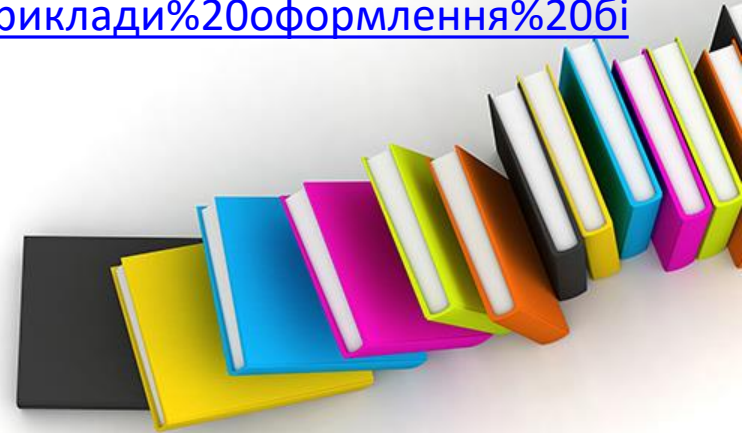
Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс. Затверджений від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 1. — С. 35.
2. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посібник / Г. С. Цехмістрова. — Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003.- 240 с.
3. Психологічний супровід та системна соціальна підтримка осіб з кризовими станами в умовах сучасного соціуму / Н. В. Міщенко, О. В. Ковальова, О. Г. Іванов // Теоретичні і прикладні проблеми психології. — 2018. - № 1(45). - С. 245-252.
4. Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП) [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. — Електронні дані. — Київ. — Режим доступу: www.uaoppp.com.ua (дата звернення 05.11.2019) — Назва з екрана.

Приклади оформлення бібліографічного опису джерел згідно з ДСТУ 7.1:2006

- <http://library.snu.edu.ua/OpysRes.pdf>
- <http://www.library.ukma.edu.ua/?id=214>
- <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykh-opysiv>
- <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>
- <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u110/Приклади%20оформлення%20бібліографічного%20опису.pdf>

Сервіси перевірки текстів на унікальність

- [Etxt Антиплагіат](#)
- [Advego Plagiatus](#)
- [Shingles Expert](#)
- [TEXT.RU](#)
- [Content-watch](#)
- [Antiplagiat.](#)

Дякую за увагу!

